1870. II. évfolyam. **248. szám.** Kedd, deczember 20.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz. Vecsey-ház földszint** a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivataloknál utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb áron.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A népvándorlás időszaka.

⊙.) **Az emberiség folyvást mivelődik, tökéletesedik.**

Tagadhatlan, hogy az ész, ügyesség folyvást uj-uj hóditásokat tesz.

Hogy van mégis, hogy a mivelt emberek sem tudják eléggé megtagadni magokat, midőn saját érdekeik mellett meg kellene türni a mások jogait?

Hogy esik, hogy az önzés, a hatalom a dicsvágy a miveltség fejlődése legszebb időszakában is oly nagy szerepet játszik mint a vaskor idejében?

Csak az a különbség, hogy, mig a régi rendezetlen társadalmi viszonyok közt azonnal erőszakot basznált a támadó fél, ellensége ellen, s mondhatni, az ököljog gyors érvényesitése volt napirenden: most finom politika, diplomatiai fogások hálójába keritik elébb az ellenfelet, hogy ürügygyel állhassanak elő a farkas ismert szerepében a bárány ellen.

Az ellenség finomul akar ölni; mig a régi korban kinzó eszközökkel igyekeztek kiöltani az ellenfél életét!

Eredményben mindkét mód egyenlő. Mindegyik szerint az önzés ördögének áldozik a gyarló emberiség.

Az örök béke, mit már oly sokan igyekeztek létre hozni, csak jámbor óhajtás tehát most épen ugy, mint századokkal ezelőtt.

Ma az uralkodók kormányai a nemzetközi kérdésekben szerződéseket kötnek, melyek megállására és megtartására kölcsönösen s egyetemlegesen kötelezik magokat.

Ha azonban valamelyik szerződő félnek elég bátorsága van, rá nézve kedvező körülmények közt, elkiáltani magát, hogy nem huz kardot a szerződés mellett, sőt azt maga sem tartja meg: a fegyver erejére hivatkozva, rendszerint sértetlen marad, ha becsületes ürügyet talál elpártolása palástolására. Vagy legalább a hatalmasságok gyüléseiben tájékozást szerezhet magának, hogy vajon képes lesz-e kivinni akaratát, mi az általa is biztositott szerződés megsemmisitésére vezet.

Épen ugy árverés tartatik az ily congressusokon, az érdekek értékére, mint valami közönséges licitatión torzsalkodnak egyesek egymás ellen, s elhallgatnak, ha hatalmas vagy elég ügyes ellenfélök akad, ki vagy megrémiti, vagy pedig lekenyerezi. . . .

Az érdekpolitika egy és ugyanaz marad nemzetek és egyénekre nézve; csakis akkor, áll elő különbség ha akadályozva vannak, hogy érdekeik, sorsuk felett saját magok határozhassanak.

Ahol az önkormányzat áldásos intézménye beélte magát a nemzet életébe, ott valóban a nemzet ura saját sorsának, s egyének s népek jóléte nem vettetik koczkára egyes nagyravágyók hiuságáért és nagyravágyásáért.

Míg ellenkezőleg, a hol a nemzeti akarat annyira alá van rendelve egyes hatalomvivők szeszélyének, hogy ezek a nemzet nevében vélnek szólani és cselekedni, a nép megkérdezése nélkül, legtöbbször a népek érdekei ellenében, az emberiség a miveltség, a szabadság nagy hátrányára és kipótolhatlan kárára: ott az ember, a polgár nyomorult gépnek tekintetik, mely azért látszik teremtve lenni, hogy a hatalom kénye-kedve szerint meghalhasson; ott patakban omlik a vér; ott a polgári társaság feldulva s a társulás magasztos czéljai lábbal tápodva lesznek a hatalmasok által.

Ime, a majd félév óta tartó franczia-porosz háboru nem a nemzetek, hanem a hatalomvivők által lőn előidézve.

Ime két nagy nemzet mintegy mészárszékre van hurczolva, mely békében élhetett volna egymással, a polgárosodás áldásainak javára.

Két-háromszázezerre megy már a holtak és sebesültek száma; bizonyosan négyszázezer körüli főre mehet azok száma, kik, családaiktól elhurczoltatva, idegen országokba számüzettek mint hadi fogjok.

Ha ezen, hatszázezeret haladó emberszámon kivül még mindegyik részről öt— hatszáz ember van felfegyverkezve egymás- ellen, kik vad szenvedélylyel ragadtatnak egymás életére törni:

Valóban csaknem kétségbe kell esni az emberiség jövője, a mivelődés, a felvilágosodás sorsa felől, — azt látván, hogy milliók vagyona, szabadsága, élete van odadobva egyes hatalomvivők szeszélyeinek; s a népek jogai lábal tapodtatnak. .

Méginkább kétségbe eshetünk, ha elgondoljuk, hogy ezen iszonyu háboru elmultával, vagy tán még ennek befejeztetése előtt szintoly borzasztó, sőt aligha nem nagyobb háboru fenyegetőzik fejünk felett!

A muszka mindenáron ürügyet keres, hogy a törökbe beleköthessen, hogy hatalmát, birodalmát kelet felé kiterjeszsze.

Európa, sőt a mivelt világ érdekei vannak a keleti kérdéssel összeforrva.

Legközelebbről pedig a két ellenfél mellett minket érdekel e csirájában levő háboru; mert az határaink szélén, sőt tán épen rajtunk keresztül fog vivatni; a mellett az északi koloss szabadságtipró rendszere Európa népei szabadságát is elnyeléssel fenyegeti.

Ha már most halljuk, hogy a török négymillió főre emeli katonái számát; a muszka pedig — 60 millió főből álló népével az általános hadkötelezettséget életbe szándékozván léptetni, kétmillió katonát kiállithat; s ha Magyarország — Ausztria egymilliót haladó főből álló hadseregét bevegyiti a háboruba, s a mellett Anglia és sok más ország is kiállitja hadait:

Nemde elképzelhetjük, hogy **a népvándorlás időszaka** ujra elkezdődik?!

Mert nem hadseregek, hanem milliókból álló embertömegek fognak küzdeni egymás ellen életre-halálra, oly számban, oly düvel, a minőt Atilla idejében sem látott a világ! . . .

Szomoru kép ez!

Szégyen a miveltnek neveztetni szokott 19-ik századra! . .

Mióta a rendes katonaság rendszere behozatott, azóta a népek akarata, szabad cselekvési képessége folyvást háttérbe szoríttatik.

Másfelől óriási e néprendszer ellen a viszszahatás is, mely a népek szabadságháboruiban nyilatkozik az önkényhatalom ellen. . . .

Hinni kell a gondviselésben, hogy végre is a népeket segiti önuralomra egyes hatalomvivők ellen.

Különben az óriási hadi népvándorlások a valódi emberi társodalmat lerombolják! . . .

— **A baloldali kör** tegnapelőtt esti (decz. 18.) értekezletén az adók különböző nemeire vonatkozó és már mult alkalommal tárgyalt törvényjavaslatok voltak tárgyalás alatt. Mindezen javaslatokra nézve a kör megmarad előbbi határozatainál. A dohányjövedékre nézve csatlakozik a benyujtott külön vélemény és Móricz Pál határozati javaslatához. A katasterre vonatkozó törvényjavaslatot sürgetni fogja; de e törvény végrehajtásáról, mely ugy is legalább 30 évet igényel, nem tartja az adók minden neméneк reformját függőnek. Ugyszintén ragaszkodik ahhoz is, hogy minden igazságszolgáltatási kérdés birósági forum előtt legyen megoldva. E tjavaslatok után az indemnityre vonatkozó külön vélemény olvastatott fel, melyet a kör magáévá tesz.

= **A horvát országgyülés** f hó 14-kén tartott ülésén az elnökség lelkes éljenek közt felhatalmaztatott, hogy f. hó 24-én, mint ő felsége, a királynénak születésnapján fejezze ki a ház hódolatát. Az országos könyvvivőség és orsz. pénztárról szóló tjavaslatok harmadik felolvasásra elfogadtattak, s azután az ut és vizépitkezéseket tárgyalták.

— **Athen**, decz. 17. A Deligiorgis-minisztérium beadta lemondását, a mi el is fogadtatott. A kabinet ujraalakitásával Kumunduros bizatott meg.

— **Athén**, decz. 18. Az uj kabinet következőleg alakult meg: Kumonduros elnök és belügy, Christopulos külügy, Botyaris hadügy, Petrallis közoktatás és ideiglenesen tengerészet, Sosizodulos pénzügy és Contostaulos igazságügy.

Franczia-porosz háboru.

Debreczen, decz. 20.

= A Freteval és Vendome melletti decz. 14. és 15-iki csatákkal még most sem vagyunk egészen tisztában, mert az ezen csatáról szóló jelentésekben mind a poroszok mind a francziák oly tartózkodók, a minők talán az egész háboru folyama alatt nem voltak. A német bulletin épen nem emliti a Freteval melletti harczokat, pedig ezen harczok ugy látszik igen makacsak voltak, mert a francziák bár előbb kivettettek a kis helységből, azt ismét elfoglalták.

A Beaugency és ujólag a Vendome melletti csaták tették lehetővé a francziákra nézve azt, hogy a francziák a Loire balpartján levő seregeiket összpontosithaták, s la Mansnál oly állást foglalhattak, a melyből Frigyes Károly herczegnek délfelé haladását nemcsak megmegakadályozhatják, hanem még támadólag is léphetnek fel a Párist körülzároló német sereg ellen.

A loirehadseregnek ezen mozdulata volt az egész franczia hadjárat alatt a legkitünőbb hadmüvelet, melyet franczia katonák véghez vittek, s a jelen viszonyok közt a legjobb is, mert mig délt védelmezik, másfelől Páris közelében maradnak, s nyitva van előttök a viszszavonulás tengerparti erősitett helyekre.

Páris bombáztatásának hire már ismét kisért, sőt oly bizonyossággal állittatott ez, hogy egy némely lap, mint a „Brezl. Z.“ a lövetés részletei felől is tudósitott. Igy a „Monte Valerien“ 48 nehéz ágyuból lövetett volna. — Azonban a mint látszik a porosz hadvezérlet még sem mer Európa közvéleményével daczolni, s addig huzza, halasztja a bombázás megkezdését, hogy az egyszer egészen elmarad. — Jobb is.

= **Az „Independence belge“** folytonosan közli azon fogoly franczia tisztek neveit, kik a legerélyesebben protestálnak az ellen, hogy valaha a napoleoni uralom és gazdálkodás helyreállittassék, valamint annak lehetősége ellen, hogy valaha egy fogoly franczia tiszt felhagyná magát ezen ügyben eszközül használtatni. Igy III-ik Napoleonnak nem sok reménye lehet a restaurálásra.

Berlin, decz. 18. A „Staatsanzeiger“ mondja: Ugy látszik, érezhető szükséggé vált Langres várának körülzárolása, hogy a szabad-lövészek tevékenységének vége vettessék.

Berlin, decz. 18. Versaillesból jelentik: A déli franczia hadsereg állása elszigetelten nem igen ismerhető fel: azonban a mecklenburgi nagyherczeg három napi csatáiból kivehető, hogy az ellenség zöme Beaugency és Blois közt von.

Berlin, decz. 17. A „Kreuzztg.“ irja, hogy az 1000 négyfogatu ágyunak Párisba inditása összefüggésben van a bombáztatás végleges elrendelésével.

Diplomatiai hirek tudni akarják, hogy Gambetta tébolyban szenved (?!) A diplomatiai testület Toursban eleinte vonakodott az ideiglenes kormányt Bordeauxba kisérni, de végre engedett a kormány unszoló kérésének, hogy Francziaország kormányának tekintélyét ne rontsa.

Berlin, decz. 17. A Dél-Francziaországba nyomuló két sereg helyébe egy 6-ik sereg szervezése rendeltetett el. Az eddig megjelent veszteség kimutató 126 lajstrom constatálja, hogy porosz részről elveszett: 12 tábornok, 206 törzstiszt, 2691 altiszt, 909 őrmester, 5384 sergeant, 2 pap, 100 orvos és kórházi segéd, 55,541 katona, 7102 katona elveszett. Összes veszteség 2935 tiszt és 67,912 közlegény.

Keleti kérdés.

= A „Pontus kérdésben“ irják a „Pester Corr.“-nak, Konstántinápolyból: „Az hogy a porta és Oroszország közt specialis tárgyalások folynak, tény. A conferentia már valószinüleg készen fogja találni a speciális egyezményt mely az 1856. szerződéseket helyettesiteni fogja. A „Levant Times“ a portát arra teszi figyelmessé, hogy ezen eljárásból Oroszországhoz való közeledés következik, a mit pedig Európa rosz néven vehet. A Tourquie meglehetős durva hangon feleli, hogy Európa érzelmei nem sokat tartoznak Törökországra, s a portának csupán a maga érdekét kell szem előtt tartani.

A luxemburgi kérdéshez.

— A poroszok nem elégelvén meg a Francziaország ellenében vivott harczok dicsőségét — mely ugyan már sok tekintetben hanyatlani látszik — Luxemburgba is belékötöttek. Legközelebb a porosz félhivatalos „Prov. Correspondenz“ következő czikket hoz a porosz dicsvágy igazolására:

„Az 1867-dik évben Francziaország részéről Luxemburg megszerzésére irányzott törekvések alkalmat adtak egy szerződés kötésére, melyben az európai nagy hatalmak kölcsönösen kötelezték magokat Luxemburg semlegességének fenntartására.

„A jelen franczia-porosz háboru kezdetén az észak-német szövetség külügyi hivatala azon nyilatkozatot tette, hogy Németország ezen kötelezettségeknek Luxemburg semlegesitésére nézve aláveti magát, ha a semlegesség a másik oldalon is fentartatik. Nyilvános tények sorozata igazolja, hogy a luxemburgi kormány ezen nyilatkozat ellen durva kifakadásokra ragadtatta magát.“

„Eltekintve azon világos nyilatkozatoktól, melyek Luxemburgban, az ottani hatóságok szemeláttára Francziaország érdekében létrejöttek, a kormány megengedte, hogy Thionville vára, mindaddig, mig az a francziák birtokában volt, éjjeli vasuti vonatok segélyével Luxemburgból láttatott el élelemmel, és hogy a franczia consulátusi hivatalnokok a luxemburgi vasuti állomás mellett hivatali irodát nyitottak, hogy a Németországból megszökött franczia foglyoknak, az adott becsületszó ellenére, ismét a franczia seregekbe visszaléphetésére segédkezeket szolgáltassanak.“

„Az Észak-német szövetség kormánya, a semlegességnek a luxemburgi kormány részéről ily megsértetése folytán, kényszeritve látta magát, hogy mind a luxemburgi, mind az európai kormányokhoz azon nyilatkozatot tegye, miképp jogositva érzi magát, határozataira nézve tökéletesen saját határozatai szerint eljárni.

Ujdonságok.

*** Az előfizetési pénzek mielőbbi beküldetését kérjük.**

* **A nő-egyleti** közgyülésre, mely e hó 26-án d. u. 3 órakor a városháza kis tanácstermében tartatik, ujolag figyelmeztetjük az érdekletteket. Kik netalán tévedésből meghivót nem kaptak volna, azok ne tekintsék ezt okul a meg nem jelenésre, hanem éljen mindenki tagsági jogával, s jelenjen meg a közgyülésen.

* **A kereskedő urak bálja** Mint már lapunkban emlitve volt, a kereskedelmi ifjak önképző egylete elhatározta, hogy a most bekövetkező farsangon bált nem fog tartani. Hogy azonban még se legyünk meg fosztva a kereskedők minden évben fényesen sikerülni szokott tánczvigalmától, arról tizenkét tekintélyes kereskedő főnök gondoskodott. Ez urak ugyanis bálbizottmányt alakitottak, melynek élén mint elnök Szathmáry Mihály áll, jegyző Gál Ödön, pénztárnok Holvay Gyula. E bálbizottmány vagy a szinház javára, vagy más egyéb jótékony czélra fog egy oly tánczvigalmat rendezni, mely fényben és látogatottságban mindenesetre a legelsők közt fog helyet foglalni a jövő farsang folyamában. A tánczvigalmat a bizottmány a szinházban ohajtja megtartani, s e végből a szinházi bizottmányt már meg is kereste, s e megkeresés a mai szinházi bizottmányi ülésben tárgyaltatott, de lapunk bezártáig még nem kaptuk meg ezen ülés eredményét, mindenesetre reméljük és elvárjuk, hogy a kormányzó választmány nem fog ellenkezésbe jönni a nagy közönség óhajával, s ugy ezen tánczvigalomra, mint a jogász segélyző egylet báljára annyival inkább átengedi a szinházat, miután e tánczvigalmak a szinházra nézve tetemes anyagi eredményt is helyeznek kilátásba. E tánczvigalmak előkészületeiről időnkint értesiteni fogjuk a közönséget.

* **A szinházban** tegnap az emeleti zártszéken oly nagy lárma keletkezett, hogy a rendőrségnek kellett a csendet helyreállitani. Az ily kellemetlenséget egy kis elővigyázattal mindenki elkerülhetné.

* **A katonai** ellenőrzési bizottmány e hó 28-án ismét ülést tart, mikor pótvizsgálat fog tartatni azok felett, kik a közelebb tartott katonai szemlén bármi okból nem jelenhettek meg. —

* **II-ik kiadásban** jelent meg ifj. Csáthy Károlynál **Pávay Gábor** „Erdő, erdő, sürü erdő“ czimü magyar dallam felett irt változatai. Ily rövid idő alatt alig volt remélhető az első kiadás elkelése, s az mindenesetre a szerzemény kitünőségéről tesz bizonyitványt. A kiállitás igen csinos, ára 80 kr., ajánljuk a zenekedvelők figyelmébe.

* **A távirdavonal** tegnap el volt romolva, ez az oka, hogy táviratunk nem érkeztek. — Mégis, többi közt betévedt hozzánk esteli 10 óra tájban egy pesti sürgöny, mely déli 1 órakor adatott fel; de lapunk már be levén zárva, sajnálatunkra ki nem adhattuk azt! Általában arról értesittetünk sürgönyzőink által, hogy ha táviratunk nem érkezik valamely napon, annak oka vagy az, hogy roszak a távirda vonalak, vagy az, hogy nincs érdekes hir. Mit is jónak látunk t. olvasóink tudomására hozni tájékozásul!

* **Hymen.** Rott Lipót, a jó hirnevü Rott Elkán és fiai czég egyik tulajdonosa a napokban jegyezte el a bájos Berger Józsefát Nádudvarról. Áldást kivánunk e szerelemből kötendő frigyre.

* **A polgári kör** holnap, szerdán délután 5 órakor választmányi ülést tart a szokott helyen. Tárgyai: évi számadás, költségvetés, és tisztujitás feletti intézkedés.

* **A bukovinai „Istensegits“** helységben épitendő templomra Pestről „egy hazafi“ aláirással 1 frt küldetett be hozzánk: mit is a még begyülhető adományokkal rendeltetése helyére fogunk küldeni.

* **Több panasz érkezet** be hozzánk, hogy a órák a tornyokban igen eltérőleg járnak, s ez okból a szinháznál soha nem tudják, mikor s hányat ütött az óra. Vajjon nem lehetne valami módon egy közhelyen oly órát felállitani, — ha már az a tornyokban lehetetlen, — mely irányadó lenne az egész városra nézve?

* **Ifj. Csáthy Károly** kölcsön-könyvtárának jegyzéke 1871-re megjelent, s kapható 10 krért. E könyvjegyzékből csak annyit emlitünk meg, hogy a kölcsönkönyvtárban jelenleg 1350 legkedveltebb regény van, magyar, német és franczia nyelven, s az előfizetési ár egész évre csak 5 frt.

* **A téli nagy vásár**, mely Remete Antal nevéről szokott elneveztetni, január 8-ikán kezdődik, mikor a bőrvásár lesz; ugyanazon hó 15-dikén vasárnap leend a sertésvásár, 16-dikán és 17-dikén, hétfőn és kedden a nagy baromvásár.

* **Kerestetik** egy németül tudó s zongorázást tanitni képes nő, ki tisztes uri családnál alkalmazást nyerhet. Bővebb értesitést nyerhetni e lapok szerkesztőségében.

* **A tizházgazda** választás az év hátra levő napjaiban fog megtörténni, mit jónak látunk ujból emlékezetbe hozni: az első tizházgazda választás, péterfia-utczára e hó 22-ikén csütörtökön leend. Azt hiszszük, hogy a választás ugyanekkor lesz a többi utczában is.

* **A pékek** iránt nagyon elnézők lehetnek a reájok felügyeléssel megbizott közegek; mostanában a kiflik és zsemlék igen kicsinyre szabatnak. Nem lehetne erről tenni? (Beküldetett.)

* **A nagy cserén** két cseléd. Tokaji János kocsis, és Balogh Károly kondás összeczivakodván, ölre mentek, s a kocsis a kondást agyontaposta, és azután az élettelen hullát a gyilkos maga szállitá be a kórházba. Az ügy átadatott a törvényszéknek.

Országgyülési tudósitás.

A képviselőház ülése decz. 19-én.

Elnöki helyettes Bittó István. A kormány részéről jelen volt Andrássy Gy. gr., Kerkápolyi K., Gorove István, Szlávy J., Bedekovics K.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesitése után elnök bemutatja Trencsénmegye kérvényét, melyben a Vágh folyó szabályozását kéri. Ezután Guthy Benő benyujtja Belső-Szolnok tisztviselőinek kérvényét évi fizetésük felemelése iránt. Mindkét kérvény a kérvényi bizottsághoz utasittatik.

Bizottsági jelentés az irdemnityről.

Széll Kálmán bemutatja a központi

TÁRCZA.

Apácza és kegyencznő.

Regény a bécsi életből.

Irta: **Haffner Károly.**

(Folytatás.)

„Tehát ugy látszik, hogy a szivtelen férfi mégsem egészen oly fogékonytalan a női szépségek iránt, mint azt elhitetni akará,“ jegyzé meg Hohenau gunyosan. „Azonban remélem, itt nem találand börzére, a hol hitel-leveleit elárusithatná. Mondja meg a szép Signorának Lisette, hogy végtelen boldognak fogom magamat érezni, ha megengedi, hogy nélkülözhetővé tegyem gyámatyját, s hogy egy feláldozó barát kötelmeit teljesitsem.“

„Ez érne valamit. De ha én Signora Camilla volnék, félnék. . . .“

„És ugyan mitől?“

„Attól, hogy ezen barátság még sokkal fiatalabb, mintsem az határai közt lenne képes maradni.“

„Meglátszik rajtad, hogy téged nem a zárdában neveltek.“

„Istennek hála nem.“

„Igy el sem fogsz ájulni, ha megmondom, hogy bájos urnődbe az őrültségig szerelmes vagyok.“

„Ah, ah!“

„És miért sohajtasz e miatt?“

„Sohajom a szegény galambnak szól, ki egyik vadász kezeügyéből a másikéba esett.“

„És te melyik vadászszal tartasz?“

„Ha nekem lehetne választanom, én mindenesetre önt választanám.“

Hohenau átölelte a ravasz szobalányt, egy csókot nyomott ajkára, s pár aranyat kezébe, s azon meggyőződéssel távozott, hogy egy sokat tehető szövetségesre tett szert.

Lisettenek utasitásai voltak, s ő komoly lány volt. Igen ügyesen tudta saját érdekét urnőjéével egyesiteni.

Hohenau kocsija találkozott a Signoráéval, ki nem sokára Rozáliával lépett be lakására.

Tegnap Camilla igen szép volt, ma elbájoló, ugy látszott, mintha fiatal barátnőjét a szeretetreméltóság oceánjában akarta volna megfojtani.

Maga mellé huzta őt a divánra, átölelte, nyájaskodott vele, s oly hévvel csókolgatta, mintha Julia s ő Romeo lettek volna.

„Tegnap óta sajnálom, hogy leány vagyok,“ kiáltá Rozáliát magához szoritva.

„És én sajnálnám, ha kegyed nem lenne leány.“

„Ha férfi volnék, az eget is megostromolnám, hogy kegyedet meghóditsam.“

„Ah, kegyed tréfál.“

„De előbb meg kellene valakit ölnöm, a kit épen oly rendkivül gyülölnöm kellene, mint most tisztelem. Ha férfi volnék, féltékeny lennék, mint Othello, szép Desdemonam!“

„Féltékeny? És kire?“

„Ne kérdezzen oly elfogulatlanul, kis hamis. Bizonyos szemek igen sokat beszéltek tegnap, s a miről már egész környezete suttog, azt tovább elhallgatni nem lehet.“

Rozália elpirult, s zavarodottan sütötte le szemeit.

„Gyámomról azt állitja a világ, hogy szivtelen férfi, es ez igaz is, mert azon nem lehet kételkedni többé, hogy szivét elveszitette, szerencsét kivánok önnek kedves barátném, nem kis dicsőség az, egy oly egyént látni lábainál, ki milliók felett parancsol.“

„Az égre, kegyed téved.“

„Hogy, hogy? Hát nem vette kegyed észre, a mi pár percz alatt tisztán állott előttem? Hát nem nyilatkozott még, s nem esdekelt ő viszontszerelemért?“

„Még egyszer Signora, kegyed téved. Kérem önt mindenre, mi szent előtte, hagyja félbe ezen tréfát! Mit gondolna Erlenstein ur, ha. . .“

„Ha kegyedet körméig elpirulva látná, azt gondolná, hogy a szerelem istene jó festő, ki beszélő szinekkel tud festeni. Én azonban azt gondolom, hogy az én bájos barátnőmet nemsokára mint egy királynőt, szép udvar által fogom környezve látni, s ez udvarnak lovagjai szerencséseknek fogják érezni magokat, ha e szép szemekből egy tekintetet nyerhetnek.“

Lisette jelenté, hogy a thea fel van hordva.

Camilla karját nyujtá barátnőjének, s a mellék szalonba vezeté.

Egyetlenegy vendég volt ott, de Rozália azt hivé, a föld alá sülyed ijedtében, midőn az őt nyájasan köszöntő Erlensteint felismerte.

Signora Camilla kárörvendő koboldként nevetett, s egyszerre, mintha csakugyan valami pajzán szellem lett volna, eltünt.

„Erlenstein és Rozália nehány perczig hallgatva állottak egymással szemközt.

„Bocsásson meg gyermekem, hogy csellel igyekeztem jutni a találkához,“ kezdé a bankár, megfogván a reszkető leányka kezét, s erőszakkal maga mellé, a kerevetre ültette őt. „Azonban ohajtottam kegyeddel négy szem közt beszélni, a mi otthon komor atyjának kellemetlen felügyelete alatt lehetetlen.“

„Komoly atyámnak felügyelete rám nézve soha nem volt kellemetlen,“ felelé Rozália, ki egészen meghökkent a bankár e beszédére, azonban igyekezett magán erőt venni.

„Ha kegyednek nem kellemetlen, de nekem az, mert hiszen már régen kitalálhatta kegyed kincsem, hogy engem érdekel, és ezt nem szabad az atyussal tudatni, ha csak mindjárt, mint valami nyárspolgár, házassági ajánlattal nem akarunk fellépni.“

„Nem foghatom meg. . . .“ rebegé Rozália, kinek e hideg metsző hang csaknem összeszoritá szivét kebelében.

„Meg fog ön érteni, ha meghallja, hogy szerencséjét akarom megalapitani.“

„Szerencsémet?“

(Folytatása következik.)

bizottságnak jelentését, melyben az indemnity elfogadását ajánlja. Egyszersmind jelenti, hogy az 5. 8. 9-ik osztály előadói különvéleményt nyujtottak be.

Tisza Kálmán az 5. és 9. osztály különvéleményét bemutatja. A ház tárgyalását holnapra tüzi ki.

Az Eszterházi-képtár.

Kerkapoly Károly pénzügyminiszter benyujtja az Eszterházy-képtár megvételére vonatkozó tvjavaslatot.

A képtár a szerződés szerint 1.000,000, rézmetszetek tára 200,000 frtban van megalkudva.

A ház az előterjesztés kinyomatását rendeli el.

A pénzügyminiszter egyszersmind válaszol Guthy Benőnek egy interpellatiójára, melyben a kapcsolt részek adóval tulterhelése iránt ett kérdést. Van tudomása róla, hogy a közterhek más alapra s más arányban vettettek ki Erdélyre, mint Magyarországra, de épen azért, mert azt az igazság igy kivánta. Adóemelésről nincs tudomása, se a pótlékoknak egy czim alatt történt egyesitéséről. Kraszna, Zaránd, taxái, melyek Magyarországon nem ismertettek, eltöröltettek, s helyébe léptek a magyarországi adók, de ez már 1862-ben történt a Magyarországgal való egyesitéskor és nem 68-ban.

Kimutatja, hogy a visszacsatolással a partium megyéire csak 3000 fttal több adó esik, mint fizettek előbb, ezen különbözet majd elenyészik, ha a cataster helyreigazitásával az adót reformálni lehet. Addig nem terjeszt elő semmi tjavaslatot.

Guthy Benő addig is óhajtaná, hogy tegyen a miniszter oly intézkedéseket, melyek az adózást elviselhetővé tegyék.

A ház a miniszteri választ tudomásul veszi.

A ház napirendre tért át: és pedig a dohányegyedárusság tárgyában szóló törvényjavaslat tárgyaltatik. A tvjavaslat felolvastatván az 5-ik és 8-ik osztály külön szavazatot adnak be, s Móricz Pál határozati javaslatot nyujt be. A 8-ik és 5-ik osztály előadói Györffy Gyula és Horn Ede a különszavazatokat indokolják, s Móricz Pál határozati javaslata mellett emel szót, s utána Kerkápoly Károly miniszter lép a szószékre.

A pénzügyér szerint az előtte szónoklók beszédei nincsenek napirenden, kéré a tjavaslat elfogadását.

Szóltak még Móricz, Csanádi, Majoros, remek beszédet tartott Tisza Kálmán. — Végre is 20 képv. kivánatára a szavazás másnapra halasztatott.

Fővárosi értesitő.

** A király szombaton este Beust, Lónyai és Festetichcsel Bécsbe ment.

** Még a minisztereket sem kiméli az executió. Gorove több felszólitás után sem fizetvén ki a dijt a vizvezetékért, elrendelték ellene a fegyveres végrehajtást.

** Gambrinus apostolai a serfőző legények Kőbányán strickolnak.

** Lisztet Bismarck a berlini zeneakademia igazgatójául meghivá.

** Hölzl Gusztáv hazánkfia a newyorki közönséget a német operában egészen elragadta, s ünnepelt müvészszé küzdte fel magát.

** A pesti lapok naponkint hoznak közleményeket, melyek fényes bizonyitékát adják annak, hogy a francziák iránt mily nagy hazánkban a rokonszenv; utóbb még a falusi iskolás gyermekek is nyujtottak segélyt — tépésekben. Egyébiránt nemcsak hazánkban van ez igy, a londoni nők is e czélra bazárt nyitottak; képzelhetjük, hogy élénken támogatják.

** Vasárnap népgyülés volt a Beleznai-kert helyiségében, és pedig igen népes, melynek a franczia-porosz háboru volt tanácskozási tárgya. Ez alkalommal Hollós László a franczia köztársaság gyámolitása mellett szónokolt s ez értelemben négy pontból álló resolutiot terjesztett elő, melynek végpontjában a népgyülés felhivja a kormányt, hogy a háboru megszüntetésére minden diplomatiai erejével törekedjék. E gyülésen ott volt de Févre, a franczia köztársaság bécsi konsula is, ki forró köszönetét fejezte ki, a nemzete irányában tapasztalt meleg rokonszenvért, mely a gyülés folyama alatt előtérbe nyomult.

A miskolczi kiházasitó egyletek.

(Y.) A házasság életfeltétele a társadalomnak, rendeltetése az embernek, — forrása a boldogságnak.

Hányan vágyakoznak e forrás üde csepjei után, s hányan nem izlelhetik annak éltető nedvét?

Nem mondhatjuk pedig, hogy mindenki jó szántából tosztaná meg magát ennek élvezetétől.

És ha elgondoljuk, mily temérdek bünnek alapja a házasságon kivüli élet: bizonyára részvétre indul a kebel a szerencsétlenek, a társadalom erkölcsi halottainak szomoru sorsa iránt.

A „szegénység" nagy hátránya mind az anyagi, mind a szellemi fejlődésnek. Le kell tehát küzdeni a haladás ez ördögét. — De mi által?

Társuljunk!

A pusztában egyedül álló fát könnyebben döntheti le a szélvész, — mint a sürü erdőt. —

Egyesüljünk tehát.

Miskolczon már másfél év óta áll egy kiházasitó egylet — Zelenka Pál ev. lelkész s nemes szivü emberbarát fáradhatlan buzgalma folytán, melynek czélja az ifjuság nősülését, avagy férjhez menetelét időközi kisebb befizetgetések mellett könnyiteni, s illetőleg a részvényes tagoknak nősülésök, vagy férjhez menetelök alkalmára legkevesebb 100 frtot biztositani. Tagja lehet mindenki, ki 10—30 év között van vallásküldönbség nélkül. Ez egyletnek van már 760 tagja, 14 ezer frt alaptőkéje (10 megyéből.) házasságra lépett 35 tag, kik 100—175 frtot kaptak.

Gyönyörü a czélja, nemes az eszköze, takarékosság az elve e társulatnak.

— A jövő év első napján egy másik kiházasito egylet lép életbe. Ennek tagja lehet minden gyermek szinte vallásküldönbség nélkül születésétől 10-ik éveig.

Kik élczeléssel akarják elpalástolni a közügy iránti érdektelenségöket, azt mondják erre: minek a gyermeket házasitani?!

Már pedig e társulat czélja: a szülők, gyámok, rokonok, pártfogóknak módot nyujtani, hogy kedveltjeik nősülése, vagy férjhez menetele alkalmára, az időközi csekély összegü befizetgetés könnyü utján legkevesebb 200 frt biztosittassék. Negyedévenként 50 kr fizetendő. Ha a biztositott tag elhal, a befizető visszakapja pénzét. Kik aztán 10 évesek, beléphetnek a másik egyletbe; s igy 600 frtig biztosithatják magukat.

Legfőbb vonásaiban mutathatjuk be csupán — lapunk szük tere miatt — a két egylet ismertetését. De ugy hiszszük, ezek után is meggyőződhetik bárki ezen egyletek társadalmi kiszámithatlan hasznairól és czélszerüségéről.

Zelenka Pál az eszme derék megpenditője s bajnoka és egyleti elnök közelébb Debreczenben is megfordult a társulat érdekében, hogy minél több tagot nyerhessen meg. Készséggel is ajánlkozott részletesebb felvilágositást nyujtani e tárgyban bárkinek.

A szép czél lelkesitsen tehát mindenkit ez egyletek pártolására. Mi részünkről kiválóan ajánljuk ez ügyet a nőegyletek, árvaházak, egyházi és világi testületek elnökei s egyes áldozatkész emberbarát becses figyelmébe.

Gondoljuk meg: a szegények jól kiházasitása társadalmi életünk felvirágzásának egyik hatalmas eszköze. *)

*) A nevezett s hasonló czélu jótékony egyletek nemes czélja ellen mi kifogásunk sem lehet. Hanem mulhatlan szükség, hogy az ily egyleti tőkék kezelése az illető hatóság, vagy legalább az érdeklettek legszigorubb ellenőrzése alatt legyen. Minek hiánya Debreczenben, több hasonló egylet bukásának lön okozója.

Szerk.

Belföldi hirek.

*** Szolnokról az a szomoru hir repittetett világgá, hogy ott a gyilkolások napirenden vannak. Ez egyszersmind bizonyitvány a rendőrségről is.

*** A „Bihar" szerkesztője kijelenti, hogy lapja alakja marad a régi, de a jövő ápril 1-től hetenkint 4 szer féliven jelenik meg. — A kis „Nagyvárad" gedig nagyobbodni igérkezik.

*** A biharmegyei agarász-egylet a jövő hó 8-án N.-Váradon agarászversenyt tart. Dijak: ezüst kulcs, s diszes lovagostor.

*** Veszprém-megyében Herend falu mellett kőszéntelepet fedeztek fel.

*** Beethoven-ünnepélyt Pésen is tatottak: a jövedelem Mosonyi ésSchulcz emlékszobraira ajánltatott fel.

*** Kőszegen Festetics Elek gróf önkéntes tüzoltó egyletet szervez, s segélyül felkérte Széchenyi Ödön grófot.

IX. Pius mégis mozog.

*** A római pápa sehogy sem akarja magát beletalálni korunk helyzetébe. Az olasz kormány kiadta ugyan ő csalhatatlansága részére a függetlenségét biztositó törvényt, mely bámulatos szabadsággal ruházza fel az egyház látható fejét. E kiváltságok felmentik őt minden emberi és honpolgári kötelességek alól, elkülönzik az állami élettől, s utalva van a papi uralom téres mezejére.

Ma már tulságosoknak is látszanak ez engedmények egy földi lény iránt, mert lejártak azon idők, midőn a papság államot alkothasson az államban.

Nevezett függetlenségi törvény szerint, a pápa szent, sérthetlen; évenkint kap a kormánytól 3.225,000 lirát, közterheket nem visel; adómentes minden tartózkodási helye; sérthetlen még palotája is, oda katonaság a pápa kivánsága nélkül nem mehet; a hatósága alatt álló egyháziak élvezik a római polgárjogokat, de kötelmeik nincsenek; levelezéseibe a kormány nem avatkozhatik; tarthat postai és távirdai hivatalt az államköltségén, s ezért dijt nem fizet; lelki és fegyelmi hatalma nem korlátoltatik; egyházi gyüléseket bármikor szabadon tarthat; a papnöveldék, akadémiák, kollegiumok s más kath. intézetek ügyei egészen a pápára bizatnak.

És IX. Pius mégis mozog. Nem elégli tarthatatlan helyzetében sem e kedvezményeket. —

Közelebb Rómából a pápai hirnökökhöz körirat menesztetett, mely a méltatlankodás tettetett hangján izgat a polgári kormány ellen.

Az egyház feje nem lehet — ugymond — semmi idegen hatalomnak alávetve, és a kormány által létrehozott helyzet türhetetlen. És tovább: A mult század franczia forradalmának borzalmai abban találnak kiegészitést, a mi ezen szegény (Róma!) városban az olasz csapatok betörése óta történik.

Vajon mit akarhat még most is a római pápa?

E méltatlan kiáltozás a haldokló halálhörgése. De hiszen erre nem hallgat senki.

A pápai hatalom gyászravatalát nem fogja a müvelt világ könyüje áztatni.

Most látszik meg, ki az igazi árva?

Különben, hogy nem jó szag érzik Dániában, mutatja az is, hogy a pápa elhagyja a várost, a király megérkezése előtt, mely uj évre van tervezve.

Délutáni posta.

— Versailles, deczember 18. (Hivatalos.) A 10. hadtest 17-én azon ütközetben, mely után a mieink Vendomeot megszállották, 6 ágyu és 1 mitrailleuset foglalt el. Ugyane napon e hadtest éle egy ellenséges hadtestet vett üzőbe s Epuisayt megszállván 230 foglyot ejtettek. — Chanzy tábornok elfogott hivatalos jelentéseiből kitünik, hogy az ellenséges haderő felényire olvadt össze. — A Chartresből az ellenség ellen küldött hadcsapatok Droue mellett diadalmasan harczoltak 6 franczia zászlóalj ellen. — Az ellenség vesztesége 10 halott, több szerkocsi és egy baromszállitmány, részünkről megsebesült 6 tiszt és 35 közlegény.

— Saarbrücken, decz. 17. A 13. porosz gyalog hadosztály Metzből Orleansba indult, ezt követi Longwy nehán napra várt kapitulálása után a 14. hadosztály. Az erődök s városok és raktárok őrzésére alkalmazott sorkatonaságot landwerek fogják felváltani, hogy amazok tényleges hadiszolgálatokra használtassanak. A háborut porosz részről most egész erővel fogják folytatni.

— Berlin, decz. 19. A „Kreutz-Ztg." Páris bombáztatásáról ezeket irja: Az óriási szállitások rendkivül nagy nehézségei rövid időn le lesznek győzve, s ezután egyedül magasabb katonai érdekek fognak a további intézkedések felett határozni.

— Berlin, decz. 19. A landwehr-lovasság még be nem hivott legidősb osztályai beszólittattak, hogy csapatokra osztva, mint gyalogok gyakoroltassanak be, s a legidősb landwehr-gyalogságot váltsák fel a német városokban s a foglyok őrzésében. A landwehr-gyalogság a legutolsó emberig Francziaországba megy.

A „Debreczen"

ere leti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Carlsruhe, decz. 19. A hadügyminiszterium a következő távirati értesitést kapta: Glummer tábornok az első és második hadosztálylyal jelentékeny ellenséges erők ellen komoly harczot állott ki Nuitsnél, mely harcz a Nuits városa és pályaudvara ellen intézett rohammal végződött. Az ellenség az alkonyat kezdetével visszavonult. Veszteségünk halottakban és sebesültekben 300 emberre megy. Bádeni Vilmos herczeg arczán könyü sebet kapott.**

= **Berlin, decz. 20. Az országgyülés felirata Versaillesben átadatott a királynak. A király a következőleg felelt: Hogy csak a német nép fejedelmei egyhangu ohajában ismeri fel, a gondviselés felhivását a császári méltóság visszaállitására nézve.**

KÖZGAZDÁSZAT.

(e) Debreczen, decz. 20. A heti vásárunk csak középszerüleg sem gyülhetett fel, a folyvást tartó rosz utak miatt, csak a homokos vidékről vergődhetett nehány szekér életfélével, az életüzlet kissé ujabb lendületet nyert, a kiviteli megrendelések miatt, az életfélét emelkedett árakon hamar elkapkodták, a rozs főleg keresett volt köblönként 6 frt 20—40 kron, kenyeret keveset hozhattak, az ára rendkivül magas, az uj szalonnakészlet naponta bővül, szalonna mázsánként 24—28 frt, nyers bőrt keveset hoztak, az árát erősen tartja, közönséges tehénbőr párja 30 frt, elsőbb rendü 31—33 frt, kész bőrnek középszerü kelendősége volt.

Az idő komor nedves, dél óta hó esik. —

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről dec. 20-ról.

Arany . . . 5 frt 92 kr. | Ezüst . . 122 frt 90 kr.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: GLAH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Báránvutczán a 2429 számu cserepes ház külső földjével szabad kézből eladó.

Értekezhetni a bentlakó tulajdonossal. 492 3 3.

Eladó birtok.

Közép Szolnok vármegye érmelléki felében Tasnád, N. Károly, Szathmár városok közt, a nagymajtényi vasuti állomástól két órányi távolban, a Kraszna Mihályfelvi határban fekvő **362—1100 öles** holdból álló minden szükséges, jól el készitett, cserép fedél alá vett épületekkel ellátott, **tagositott, birtok.** szabad kézből eladó.

Bővebb utasitást nyerhet a venni szándékozó kr. mihályfalvi reformatus lelkész tiszt. **Költő László** urtól. 497 2—3

Ki nem szereti hallgatni a szép keringőt? Fájdalom korunk igen szegény ilyenekben, nehány kivétel hijjával; de a ki valódi kabinet-darabokat akar magának szerezni, annak ajánljuk a következő 3 keringő-lánczolatot: „Frühlingsreigen", szerzé Lammers Gyula; „Jugendträume", Hübner O. Tramotól (Jutalmat nyert). „Burschentänze", Frohnsdorf Jánostól. Egy-egy darab ára csak **75 kr. o. é.** Kapható Apitzsch Róbertnél Lipcsében, s minden könyvkereskedésben. 316 15—20

Karácsoni s ujévi ajándékul

divat s ruhakészitési termünkben

nagy választéku

divatos női felöltők,

bundák posztó és bársonyban, divatos ször és selyem ruhakelmék, ugy kendők, beszövött Longchawlok, capichonok, Baslik, fejék s kalapok a legillendőbb határozott árban kaphatók s ajánljuk azokat a n. é. közönség becses figyelmébe.

501 1—3

Ruhák készitése gyorsan és jutányos árban eszközöltetik.

Mély tisztelettel

Szathmáry Testvérek.

SZEPESSY ANTAL

norinbergi és diszáru kereskedése

ajánlja nagyválasztéku

China-ezüst,-bronz-bör, fa- és alabastrom müvekből kiállitott

karácsonyi és ujévi ajándék-

486 4-6.

cikkeit és

gyermekjáték áruit

a legjutányosabb áron.

ANTALFFY LAJOS,

órás Debreczenben.

(Boltja a városháza piaczi részén levő „TÖRÖRHÖZ" czimzett dohány-, szivar- s bélyeg-eladási helyiségével egybeköttetésben.

Van szerencsém a t. cz. közönség figyelmébe ajánlani e legdusabban felszerelt **óraraktáramat**, a lehető legolcsóbbra **leszallitntt áron, egy évi irásbeli jótállás mellett.**

	frt.
Ezüst hengeróra 4 rubinköre járó patent-üveggel	8—10
Finomabb arany szegélylyel ugró	11—12
Egész aranyozott compassal	12—13
Angol mintára lapos kristályüveggel	13—14
Gazdászati óra (remontoir)	15—16

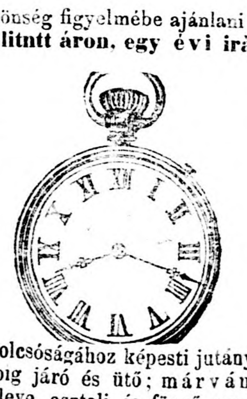

	frt.
Ezüst horgonyórák 15 rubin köre, patent üveggel, ugrós	14—17
Finom angol mintára . .	15—18
Kettős fedéllel	15—18
Kettős fedéllel angol mintára	19—24
Remontoir	25—36
Horgonyórák, melyeket felhuzni soha sem kell	40—45
8 napos pendul-óra . .	19—23

Ezen például fethozott órák olcsóságához képesti jutányos árak mellett ajánlom arany urés női óráimat, franczia 8—14 napig járó és ütő; márvány, alabastrom, bronz s vasöntvénytoku üvegboriték alatt leve asztali és függő aranykerekes óráimat, inga (pendul) órákban a legkissebbtől a legnagyobbig, kieligitő nagy választékban.

Schwarzwaldi fali óráim hihetetlen olcsó árért, kezdve 1 frt 50 krron szintén egy évi jótállás mellett.

Órákat cserébe elfogadok valódi értékökben, s mivel nálam határozott ár van, s ára minden jószágon rajta van, a csere a t. cz. közönség részéről igen könnyü és biztos.

Vidékröli megrendelések a levél átvételétől számitva 5 nap mulva küldetnek szét mivel elvem, csakis egész tökéletes kipróbált állapotban levő órákat adni ki üzletemből.

Uj Torony-órák készitését vagy ócskák kijavitását gyorsan teljesitem.

Boda János

férfi és női ruha-raktára

Debreczenben.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, miszerint azon kedvező helyzetben vagyok, hogy a **legelsö gyárakból kikerült kelmékkel** és azokból készitett **minden időszakra való magyar és franczia szabásu**

férfi ruhákkal

ugymint: **utazó bundák, férfi szürök, tisza-deák szürök, országgyülési** és **Kinizsi gubák**, nemkülönben **attilák, huszár bekecsek, téli asztregan** és **persianer sapkák**; — továbbá:

női ruhákkal,

ugymint: **női bundák, köpenyegek, zubbonyok, pongyolkák, bujbelik, nyakbavaló boárok és kézre való muffok**, szóval mindenféle férfi és női ruhanemükkel raktáramat dusan fölszereltem, hogy igy a t. cz. közönség igényeinek teljesen megfelelő s a **legujabb divatszerinti kész öltönyökkel** készséggel szolgálhatok a lehető **legjutányosabb árak mellett**; — ugyszinte **megrendeléseket** is **gyorsan** teljesithetek.

Tisztelettel

BODA JÁNOS.

430 3*

Raktáram: Debreczenben, főpiacz 2135. sz. „Teleky"-hez czimzett saját házamban.

Debreczen 1870. Nyomatja Telegdi L. betüivel Szőllősy M. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)